

DE HEIDEN MOEST ERAAN GELOVEN

TENTOONSTELLING OVER DE GESCHIEDENIS VAN ZENDING, MISSIE EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

in het Rijksmuseum Het Catharijneconvent te Utrecht (Nieuwe Gracht 63)

P. L. Schram

Bij een bezoek aan Nigeria kort nadat het land onafhankelijkheid verkregen had, zei mij een vooraanstaand Afrikaans christen-politicus dat zijn beeld van het koloniale Europa niet bepaald werd door slavenhandel, vreemdelingenlegioen en wereldoorlogen maar door zending en missie. Hij toonde een nationaal gedenboek, waarin zendeling en missionaris de enig echte vrienden van de bevolking in de achterliggende eeuw werden genoemd. Van hun fouten was men op de hoogte, maar veelmeer van hun dienstvaardigheid en eenvoud. Dat gold vrouwen en mannen. Ik dacht aan deze gebeurtenis uit 1962, op 26 maart 1983 bij de opening van de tentoonstelling gewijd aan missie en zending. Evangelieverkondiging 'abroad' is het meest moedgevend deel van de nieuwere kerkgeschiedenis. Isaïc da Costa heeft in de tijdzang 'De chaos en het licht' er zijn vertrouwen voor de toekomst uit geput.

Al in het eerste nummer van *DNK* is er aandacht aan gegeven. Wij willen daarmee doorgaan. Het missionaire werk verdient dat, om het even of het betreft 'zielen winnen voor het lam', 'plantatio ecclesiae' of humanitaire zorg. De vragen die zich voordeden, van principiële en praktische aard, blijven actueel: discussies over de legitimiteit van de arbeid; het probleem welke opleiding voor uitzending nodig is; de waardering van locale overzeese culturen; het oordeel over resultaten; de vraag wanneer afstand gedaan kan worden van leiding en bezit; welke (dogmatische, kerkrechtelijke en andere) controversen in 's hemels naam niet overgedragen moeten worden. Een historicus die graag vertelt, kan bij de feiten terecht. Het werk is merendeels gedaan vanuit particulier initiatief, ongehinderd door straffe reglementen en bepalingen. Als soms een overheid uit politieke motieven de toegang verbood, zoals in de negentiende eeuw op Java het geval was, waren er leken die, tegen hun omgeving in, plaatsvervangend optraden. Wonderlijk snel zijn samenlevingen voor het Evangelie opengestaan. Allerlei bleek mogelijk waar thuis niet aan gedacht zou worden. De evangelist doop-